

Uspostava nove vlasti u Bosni i Hercegovini bit će neizvjestan i mukotrpan proces jer su izbori koji su održani u nedjelju izmijenili dosadašnje odnose snaga u parlamentima na svim razinama no izvjesno je kako ključevi nove vlasti ostaju u rukama Stranke demokratske akcije (SDA), HDZ BiH i Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) Milorada Dodika.

Središnje izborno povjerenstvo BiH (SIP) u ponedjeljak je objavilo preliminarne podatke o rezultatima izbora za Zastupnički dom parlamenta BiH iz kojih proistječe kako je na temelju glasova sa 60 posto biračkih mjesta iz Federacije BiH najjača politička stranka u tom entitetu Stranka demokratske akcije (SDA) čiji je kandidat Šefik Džaferović pobijedio i u utrci za bošnjačkog člana Predsjedništva BiH.

SDA je dobila potporu 25 posto biračkog tijela, slijedi je koalicija okupljena oko HDZ BiH s nešto manje od 19 posto osvojenih glasova a potom SDP BiH koji je dobio potporu oko 14 posto birača dok je Demokratska fronta (DF) novog hrvatskog člana Predsjedništva BiH Željka Komšića dobila nešto manje od devet posto biračkih glasova.

Savez za bolju budućnost (SBB) Fahrudina Radončića također je osigurao ulazak u državni parlament no na ovim je izborima doživio ozbiljan pad i tek je na petom mjestu s oko šest posto osvojenih glasova.

Gotovo identični rezultati su i za Zastupnički dom parlamenta Federacije BiH.

U Republici Srpskoj se izborni sraz između Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) Milorada Dodika i oporbene koalicije pod nazivom Savez za pobjede okupljene oko Srpske demokratske stranke (SDS) okončao uvjerljivom pobjedom dosadašnjeg predsjednika tog entiteta koji je dobio mandat u Predsjedništvu BiH a njegova najbliža suradnica Željka Cvijanović postala je novom predsjednicom RS. Oboje su u odnosu na protivničke kandidate ostvarili prednost od oko 30 tisuća glasova a i u izborima za državni parlament SNSD se pokazao najjačom strankom dobivši potporu nešto manju od 40 posto biračkog tijela.

SDS je dobio 25 posto glasova a njen koalicijski partner Partija demokratskog progresa (PDP) oko 12 posto glasova. Dodik ipak može računati i na oko 15 posto glasova koje su dobili kandidati dvije manje stranke iz RS-a što su s njim do sada bile u koaliciji pa će na njegovoj strani vjerojatno biti većina zastupnika u Zastupničkom domu parlamenta BiH koji dolaze iz RS-a što znači kako će SNSD postati i dijelom vlasti na državnoj razini.

U Narodnoj skupštini RS SNSD je dobio potporu oko 32 posto biračkog tijela, SDS oko 20 posto glasova a Demokratski narodni savez (DNS) i Socijalistička partija (SP) koji su u koaliciji s Dodikom po 14 odnosno 8 posto glasova. U entitetskom parlamentu zastupnike će izvjesno imati i PDP koji je dobio potporu oko 10 posto birača.

Iz ovih brojki proistječe kako Dodik ne bi trebao imati poteškoća u očuvanju dosadašnje vlasti u RS-u.

Komplicirani ustroj BiH podrazumijeva koaliranje na državnoj razini u bilo kojem slučaju ishoda izbora a u Federaciji BiH vlast je moguće uspostaviti isključivo temeljem proporcionalne zastupljenosti Bošnjaka i Hrvata u tijelima zakonodavne i izvršne vlasti.

U ovom entitetu ključevi vlasti su u rukama Stranke demokratske akcije (SDA) a prvi je ponudu za koaliranje potencijalnim partnerima već u prvim satima po okončanju glasovanja uputio upravo njen predsjednik Bakir Izetbegović.

Iako je predsjednik HDZ BiH Dragan Čović pretrpio poraz od Željka Komšića u utrci za novi mandat u Predsjedništvu BiH Izetbegović ga je pozvao na koaliranje radi uspostave vlasti.

"Preporučio bih Čoviću da bude dio vlasti i predstavlja hrvatski narod proporcionalno osvojenim glasovima", izjavio je Izetbegović iako je dodao kako bi u SDA najradije koalirali s "probosanskim strankama koje neće kočiti procese i reforme".

HDZ BiH, kako je u izbornoj noći najavio Čović, tek treba definirati dalje korake i odlučiti što poduzeti. Naznačio je kako će pri tom u ovoj stranci posebice voditi računa o tome kako zaštititi interese hrvatskog naroda iz čega je moguće zaključiti kako bez obzira na Čovićev poraz u HDZ-u razmišljaju o tome da nastave biti dio izvršne i zakonodavne vlasti u zemlji.

(Hina)

